

Seat
No.

Total No. of Pages: 02

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR
DATTAJIRAO KADAM ARTS, SCIENCE AND COMMERCE COLLEGE,
ICHALKARANJI

B.A. (Part -II) (Sem. - IV) (CBCS) Examination, March/ April - 2023
Subject: Geography
Title of Paper: Agricultural Geography
Day & Date: Saturday, 10/06/2023

Paper No.: VI (DSC-D48)
Sub Code: 73476/78876
Time: 02.30pm to 04.30pm
Total Marks: 50

- सूचना: १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक.
२) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे गुण दर्शवितात.
३) आवश्यक तेथे नकाशा व आकृत्या काढा.
४) नकाशा मटेन्सिल वापरण्यास परवानगी आहे.

प्र.1) खालील प्रश्नांसाठी दिलेल्या पर्यायातून योग्य पर्याय निवडा: [10]

१. कृषी भूगोल ही ..... भूगोलाची उपशाखा आहे.
अ. प्राकृतिक   ब. आर्थिक   क. पर्यावरण   ड. मृदा
२. जगातील शेतीचा उगम हा सुमारे ..... वर्षांपूर्वीचा आहे.
अ. २०००   ब. ५०००   क. ७००००   ड. १२०००
३. कमी पावसाच्या प्रदेशात जलसिंचनाशिवाय होणाऱ्या शेतीस ..... शेती असे म्हणतात.
अ. स्थलांतरित   ब. बागायती   क. जिरायती   ड. सखोल
४. जगाच्या काही भागात बाजार पेठेसाठी शेतीतून उत्पादन घेतले जाते त्यास ..... शेती म्हणतात.
अ. उदरनिर्वाहाची   ब. व्यापारी   क. कोरडवाहू   ड. भटकरी
५. जमिनीचा निरनिराळ्या उद्देशाने होणारा वापर यास ..... उपयोजन असे म्हणतात.
अ. भूमी   ब. कृषी   क. वसाहती   ड. वाहतूक
६. कृषी विभागाच्या सीमा या ..... असतात.
अ. स्थिर   ब. अस्थिर   क. वैशिष्ट्यपूर्ण   ड. अपरिवर्तनशील
७. एखाद्या भागात जमिनीची सुपीकता व त्यातील पौष्टिके टिकून राहण्यासाठी एकाचवेळी विविध पिके एकत्र करून त्यांचे उत्पादन घेणे यास ..... असे म्हणतात.
अ. पीक एकत्रीकरण   ब. पीक वैविधीकरण   क. पीक केंद्रीकरण   ड. पीक उत्पादकता
८. खालीलपैकी ..... कृषीची सामाजिक समस्या आहे.
अ. जमिनीची धूप   ब. बर्फवृष्टी   क. अपुरे जलसिंचन   ड. रूढी व परंपरा

९. दोन स्तंभ जोडून काढलेल्या आलेखास ..... असे म्हणतात.
 अ.रेषालेख   ब.पट्टी आलेख   क.विभाजित वर्तुळ   ड.जोड स्तंभालेख
१०. भूमिउपयोजन दाखविण्यास ..... प्रकारच्या आलेखाचा उपयोग होतो.
 अ.रेषालेख   ब.प्रमाणबद्ध चौरस   क.विभाजित वर्तुळ   ड.जोड स्तंभालेख

प्र.2) टिपा लिहा (कोणत्याही चार):

[20]

- कृषी उत्क्रांती
- स्थलांतरित शेती
- व्यापारी पशुपालन
- शाश्वत / चिरस्थायी शेती
- साधा रेषालेख
- वहन / ओघ रेषालेख

प्र.3) खालील प्रश्नांचे सविस्तर उत्तर लिहा.

[10]

- कृषी भूगोलाची व्याख्या सांगून व्याप्ती स्पष्ट करा.
किंवा
- शेतीवर परिणाम करणाऱ्या विविध घटकांची थोडक्यात चर्चा करा.

प्र.4) खालील प्रश्नांचे सविस्तर उत्तर लिहा.

[10]

- व्हॉन थुनेनच्या भूमी उपयोजन सिद्धांताचे मुद्देसूद विवेचन करा.
किंवा
- कृषीसंबंधी असलेल्या नैसर्गिक व आर्थिक समस्यांचे विवेचन करा.